

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره:

مشرط القلم

۱۳۲۶

اخطار:

مسلكمنزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اورانور

درج ايدهنن آثار اعاده اورانور

ديره، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياسياتده و بالخاصه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مدني احوال و مشورده اسلاميه دره بحث ايدر و هفته دره بر نشر انور.

آبونه بدلی

سنه لکی التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۶۰۵	۳۰۵ روبله
سائر ممالک اجنیه	»	۱۷	۹ فرانق

صاحب و مؤسسری:

ابوالعلا زین العابدین - ح. اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد: ۷۲

۸ محرم ۳۲۸ پنجشنبه ۷ کانون ثانی ۳۲۵

اوچنچی جلد

تور کباده یاشایان عناصر مختلفه آره سنده تربیه فکریه جه هر کون عمق تزايد ایدن بوبوشلق دوام ایتدیکه ائتلاف و مساواتک ناصل تأسس ایده چکنه بر درلو عظم ارمیور . بوفرقی آکلامق ایچون الک کوچوک ، هجرا برکوشه ده کی مختلف عنصرلره منسوب مکاتبی کزیمک و کورمک کافیدر . اسلاملر و تورکلر جهالترنده نه قدر مصر ایسه ار خرسیتیان و طنداشلر چالشمقده ، بالخاصه . استقبالی ایچون چوجوقلرینی حاضر لامقده او قدر معند . بوراده مملکتک آتیشنده علاقه دار اولانلری جدأ اندیشه لره دوشوره چک بر تهلمک اجتماعیه باشلایور . مثلاً یارین اردو بوتون اولاد وطندن ترکب ایده چک ، طبیعی حقوقاً مساوات وظیفه مساواتی تولید ایلده چکدر ، بیلیم عجباً او وقت قارشیشنده بولونه جغمن امر واقع نزی ایقاپ ایده بیله چکمی؟ امین اوله لم که آرتین ، یورکی اردویه تربیه ابتدائیه بی ، اوافق تفک تعلیملری او کرشم اولدقلری حالد کله چکدر . حالبوکه محمد بونلری او کرشمک ، آکلایه بیلیمک ایچون اوچ بش ایلقی بر زمانه محتاجدر . بناء علیه ده اقیشله کیرکن یورکی ایلله محمد آره سنده بش آی وار دیمکدر .

بوتفاوت یالکز حیات عسکریه به منحصر دکدر . بالعموم وظایفده بوتلمک وارددر . بوکا قارشی کمال تأثرله اعتراف ایدرم که طشرده هیچ برشی یابیلدینی یوقدر . بالعکس هر یرده بر تذبذب ، عدم امنیت دوام ایدوب کیدیور . بو کیدیشه طلمز نه اوله حق ؟ کندی کندمزی آلداتمی ، مدعش حقیقتلری یالیزی خولیلار مزله مزج ایتک خسته لغندن خلاقور توله میورزد . مملکتی ، احوال اجتماعیه مزی او کرشمکده ، طانیلمقده اصرار ایدیورز . غالباً تهلمکلری دوشونه میورز .

بواسباب حقیقه ایجه تأمل ایدیلره عناصر مختلفه آره سنده کی آهنگ ائتلاف و امتزاجک آنجق سویه فکریه ده مساوات تأسس ایتدیک کوندن اعتباراً باشلایه جنی نظاهر ایدر . بناء علیه حکومت ائتلاف عناصر مسئله حیاتیه سی ایچون نه قدر صرف مساعی ایتسه بنجه عقیم قاله چقدر . آنجق معارفه ، مکتبلره ایدیله چک همتلر مملکتی ، وطنی تخلص ایده بیلیر . والا . . .

هندستان مکتوبلری

بکر منجی عصرده انگلیز مدنی

ترهن حیدر آباده یقین کلیور ، بر ایستاسیونده حیدر آباد پولیسلری واغونه او توردیلر ، هر کسک اسملری و نزمیه اینه چکلری یازدیلر . بزه ده صور دیلر و یازدیلر ، بزم آرقداش بکدن هیچ برشیلر صور مدیلر . ترهن حیدر آباده کلدی ، بنده جانطهمی الیه آلدیم چقیدم . ایستاسیوندن دوغری دو قور طالب افندی نك خانه سینه کیتدم . طالب افندی اصل عثمانلی تبعه سندن و آناتولی کوردلرندن ، اسکی بر حکیم خاذق ایمش . بومایدن آلدیغمز توصیه ایلله کندیلرینه مسافر اولدق

اولنان برقرار کری آلمسی ضمننده مسلمانلره بر عر فحال امضالامسی توصیه اولنیوردی . بو عر فحال پترسبورغه کوندریلوب نظارتک قراری کری آلمشدر . لکن کتابی نشر ایدنلر «اتحاد اسلام» فکری نشر ایتکله تحت محاکمه به آله رق کتابی نشر ایدنلرک هر بری بر آیلق قلعه بندلک جزاسیله محکوم ایدلمشدر .

اناتولی مسلمانلری

طنیک اناتولی مخبری سیوری حصاردن یازیور :

مسلمان مکتب رشیدی سی یتش یاشندن آشانی اولیان ، اوتوز بش قرق سنه در معلمک ایتدیککی سویله یین ، لاقر دیسی سزه دو یوره بیلیمک ایچون آغزینی قولاغکره یتیشدیرن بر معلم اول ایلله مختل الشهور ، مریض الدماغ رفیقنک تحت اداره سنده در . اختیار معلم طبابتدن ، کیمیادن ، حکمتدن هر شیدن بحث ایدیور . مکتبلرک وظیفه سی حکومت مأموریتشدیرمک اولدیغندن صرف بوکالیشیلیمنی ، مکتبتدن مثلاً بر مال مدیری ، نفوس مأموری چیقارلمنی سویلیور . برچوق شیلر سویلیور . فقط خسته لغنی ، اختیار لغنی حسیله اوندن آنجق ایده برایکی دفعه حقیقه بیلدیککی ، وظیفه سی ایفادن آرتق عاجز بولوندیغنی ، هر آی آلدینی معاشک کندیسنه حرام اولدیغنی تسلیم ایتور . بورایه هیچ یاناشه میور .

چوجوقلر ایچرده اوینامقله ، ایتشمکله مشغول ، بر کورولتودر کیدیور . بوراده نظافت ، طهارت ، حفظ الصحه به رعایت کبی شیلر یوقدر .

بونک یاننده کی ابتدائی مکتبی ده بویله ، یوزدن فضله کوچوک طلبه سی اولان بومکتبه کیریلرکن . بوتون دیگر لرنده اولدینی کبی . بیس و متعفن بر هوا بورنکزی دوله وریور .

دیگر طرفه ، یینه بوسیوری حصارده ، ارمنی مکتبلرینه کیدرسه کز بوسبوتون باشقه بر منظره قارشیشنده بولونیورسکز . یکی یاپیلیمش ، متعدد درس خانه لره تقسیم ایدلش بر بنا ، نازک برمدیر ، صنفلرده تدریس اتله مشغول درت بش کنج معلم ، صوکره درین بر سکوت ایچنده چالیشان طلبه کورولویور .

بوجوجوقلردن لاعلی التعین هانکی برینه صوره کز سزه هر شیدن معلومات ویریور . هله ترکجه ده بونلردن بعضیسنک تورک چوجوقلردن بک ایلری کیده رک خطاسز قرائت و املا به موفق اولدقلرینی کورمک قلبه تقدیرله قاریشیق بر حسن تأثیر اوینادیور . ده اوتوده بش آلتی یاشلرنده قیز وارکک چوجوقلرینه مخصوص بر مکتب صبیان وارکه اوچ درت معلمک تحت تربیه سنده در . مکتبه الک صوک اصول تدریس تعقیب اولونیور . جمله سینه یکدنسق البسه کیدیرلش اولان قیز وارکک چوجوقلر هر شی عقتنده اوینارکن کولرکن معلومات آلیورلر .

بوزیارتدن هم بمنون ، هم ده اسلام مکتبلرینک حالنی دوشونه رک محزون عودت ایتدم .

آخسام طالب افندیله بر آصحت ایتدکن صکره کوشه استراحته چکدک. کیجه راحت راحت او یومشم، صباح قالقدم، طالب افندی بزه جای کتوردی، بر فنجان جای ایجر ایچمز بر سیویل، برده رسمی پولیس لر کلدی. طالب افندی به دیدیلر:

— مسافرکزک بزه رفاقتنه مساعده ایدیکز، سرقومیسر جنابلی حضورینه طلب ایتدیلر، مسافرک بتون راحتی کنیدیلر درعهده ایدیورلر...

طالب افندی کیفیت حالی بزه سویلهدی، بزه: کوزل، دیدک، یالکیز بر چانطه مز واردی، الیزه آلدق. طالب افندینک قبوسندن چیقنجه اوراده ساحلی برقاج پولیس کوزیمه ایلشدی. همان اوچی صاغدن اوچی صولدن بزی احاطه ایتدیلر، اوزمان معتبر مسافر اولدیغی کوزل آکلادم. او صردهده سیویل پولیس اون درت یاشلرنده بر چرجنی طوته رق برشیلر سویلدی. چوجغک آغلامه سینه باقیایه رق کتوردی، بنم الیمده اولان چانطه یی چوجغک باشنه یوکلادتدی. بن چانطه یی چوجغک باشندن آلدم، چوجغه برقاج پاره ویردم. پولیسه فارسی لساننده دیدم که:

— بکا ایسته دیک قدر ظلم ایده بیلورسکیز، فقط بنم اشیارلم ایچون عالمک اولادینه، عزیز چوجغنه ظلم ایتمکه حقکیز یوقدر. پولیس سکوت ایتدی، چوجق یولنه کتیدی. بزه تحت الحافظه سرقومیسر جنابلی حضورینه کلدک. سرقومیسر قیاماً بزی استقبال ایتدی، کوزل برالتفات ایله یرکوستردی. بن همان فارسی لسانیه سرقومیسر جنابلیینه نصیحت ایتمکه ایدم. مکر سرقومیسر جنابلی فارسی آکلاسه لرده سویله مکه بیلمزمش، یاننده فارسی بیلر بر آدم وارمش، همان کتورتدی، چایلر فلانلردن صکره ترجان واسطه سیله بکا دیدی که:

— وظیفه اسلامیت، وظیفه انسانیت بزه، سزک کبی آدملری تعظیم وتکریم ایله ملاقاتی ایجاب ایتش ایکن، بز سزی بویه تحقیر آمیز بر صفت ایله استقباله مجبور اولدیغمیزی بالاعتراف عفو کیزی استرحام ایدرم. بو عذر قبول اولنور عذرلردن دکلدر، مع مافیه تکرار ایده جکم، بز اورتهده بر آلت اولدق، نه یاهلم برادر سزه بویه معامله ده مجبورز...

بیوردیلر. اووقت کندمزک مکمل تحت توقیفه آلدیغمیزی حس ایتدک، بونک اوزرینه بن تلغرافخانه یه کیدوب روسیه قونسولوسنه تلغراف ویرمک ایچون سرقومیسردن مساعده ایسته دم.

— اولایرکیزی تعیین ایتسونلر صکره چکرسکیز، دیدیلر. بز سرقومیسر جنابلی حضورندن چیققدن صکره، پولیس اداره سندن پولیس اداره سنه کتدک. ایکی طرفدن ساحلی پولیسر، مکمل طنطنه ایله کیدیورز. عاقبت (یوسف بازار) تعبیر ایتدکری بر یره کتوردیلر، اوراده بزه بر حیره ویردیلر. حیره نک کنیشلکی اوچ آدیم، اوزونلانی درت آدیم. پنجه، فلان یوق.

بزه دیدیلر: — بوراده اقامت ایده جک سکز، حیره نک قیمتی ده شیمدی ویرکنم.

بن دیدم: — اگر بن سزک تحت توقیف کزده ایسه، حیره حقیقه ویردکن باشقه بکا ییه جک ده ویره جک سکز؛ یوق بنم کندی اختیارمه ایسه، بن کندمه مناسب یر بولور، آتجه سنی ده ویررم.

آراتق بزم بوراده قاله جغمز تحققی ایتدی، حیره یارده سنی ده ویردیلر، یمکده کتوردیلر، صکره بن ایکی پولیس ایله تلغرافخانه یه کتدم، بومبایده اولان روس قونسولوسنه تلغراف چکدم. تکرار حیره یه عودت ایتدم، قورقوفلان یوق. مع مافیه خیلی کیفم بوزولمش. ایکندی وقت لری پولیس لری سوکمه یه قدر واردم، قوغا ایتدم. دیدم: — بنی حبس خانه یه کوتورکز بن بوراده یاتمایه جغ، مادام محبوس ایمشم، مرکز حبس خانه ده ده کوزلدر...

صوکره آخسام وقت لری بنی بو حیره دن چیقاروب، مولوی انوارالله صاحب دیدکری علمادن بر ذاتک خانه سنه کتوردیلر. بوراده دخی تحت الحافظه بولنیورم. قیوده برقاج پولیس خدمته حاضر در. مسجده کیدرم آرقامده پولیس، کتبخانه لره کیدرم آرقامده پولیس. نه ایسه برکت ویرسون روسیه قونسولوسی بزم تلغرافی آلیر آلماز مداخله ده قصور ایتهمش؛ ایکی کوندن صوکره بزه حریت امری کلدی. بو حریتده یکرمنجی عصره موافق حریت اولوب مدنی انکلیز لر حریتیدر. بن حیدر آباد دکن ده ۱۲ کون اقامت ایتدم، فقط هب تحت مراقبه ده ایدم. عودتمده یوله دخی رسما پولیس معیتده بولنیوردی. مع مافیه پولیس بنم ایله بومبای ایستاسیوننه کلدکده نصف الیل ساعت ۳ ایدی. پولیس او یومش ایکن بنده قالقدم واغوندن ایندم، دوغری شاه جهان هوتنه کلدیم. همان صباح اولدی، ساعت سکزده پولیس لر بزم آرقامزه دوشدیلر.

ایشته حریت! عجبا بو قدر حریت نه ایچوندز؟ بوراده انکلیزلرک طوتدقلری یول کدی نک حد تلنمه سینه بکیزر، انکلیزلرک بونک ایله هندستان خلقنه یاقمده اولدقلری ظلم لر بنی ستر ایتک ایستورلر.

حالبو که بتون عالم نظرنده مثبت ومعلوم شیلردر، انکلیزه حکومتی نظرنده هندستان خلقی جمیع حقوق انیسانیه دن محرومدر. عوام حقوقنی سویله مکه حاجت بیه یوقدر، هندلی لردن اکال تحصیل ایتش برضا بط انکلیزلر نظرنده نفر ایله مساویدر. هندلی بیوک بررتبه صاحبی اولسه بیه، بر یرده خدمت ایتدکری حالده انکلیز قاپیتاننه نفر کبی اطاعت ایدر. انکلیز قاپیتان اکا سلام ویرمز لر. انکلیز قاپیتان ایله بر سفرده یمک ییه مز. معاشری ایسه ثا ث درجه سنده والی غیر ذلک... هپسی یکرمنجی عصره موافقدر. شوراسی شایان تعجبدر که شو هندلی ضابطلر بو حاله هیچ عارلمازلر وکویا بویه یایلق لازم کلیر، دیه تلقی ایدر لر.

ایشته مدنی انکلیزلرک هندستان اداره سندن اوافاقق بر نبذه. نصیب اولورسه بن بتون احوالی تفتیش ایدرک یازمه جغ. بوکبی معامله لر هندستانده امور عادیه دندر. عبدالرشید ابراهیم